

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXXI. De Synodo Antiochiae celebrata, & de his quae S. meletio illic
contigerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

καὶ τὰς βαρβάρους ἰδὼν, καὶ τῆς κερῆς καὶ ἀν-
 τῶν ἀφίεναι τὰ βέλη. εἶξας δ' ἦ ἔν' οὐ θεασσάμενος
 ἀνδρῶν, ἀνέβη μὴν εἰς τὴν αὐρῶν. τὸ δ'
 μύρον πληθὺν ἰδὼν, ἀλλήλων μὴ διαφῆκεν
 ἀροῖν Σκίπας δ' αὐτοῖς ἐξήτησεν Ἰηπεμοφ-
 θῆται καὶ κωνόπας, ὥστε καὶ διὰ τῶν μικρῶν
 ζώων τὴν ἐπίστατον ἐπαρκεῖται ἐπιγνώσασθαι τὴν
 δύναμιν. εἰπέτο δ' τῆ δὲ χῆ τῶν σινιπῶν καὶ τῶν
 κωνόπων τὰ νέφη. καὶ τῶν μὴν ἐλεσθῆναι τὰς
 παρονομίας ἀνλοφθῆς πεφουκίας ἐπλήρη-
 τῶν δ' ἰππων καὶ τῶν ἄλλων κίλων, τὰ τε ὄτα
 καὶ τὰς ῥίνας. ὁ δ' ἐφῆκεν δὲ δύναμει τῶν ζώ-
 ον τῶν περὶ τὴν ἀντιόχειαν, τὰς τῆς ῥῆθρας ἀπέ-
 ρηξαν καὶ τὰς ἐποχευῆρας καὶ ἠνεγκαν. καὶ
 τὴν τε ἀξίαν συνέχεον, τὸ τε στρατόπεδον κα-
 ταλιπόητες, ἐφυγον κατὰ κράτος. ἔτι δ' οὐκ ἔ-
 ἀθλησάμενος βασιλεὺς, τῆ μικρᾷ ἐφίλανθρώ-
 πω παιδείᾳ τῶν ἐνδοξῶν περὶ τὴν ἀντιόχειαν
 ἐπεσκέψατο. ἀνέβη δὲ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ
 ἀνέβλεψεν ἐκείθεν, αἰχρῶν ἐν κινήσει τῆς πολιορκίας δρε-
 ψάμενος.

A dens, barbaros adspiceret & impreca-
 tionis tela in eos immitteret. Cui ob-
 secutus admirabilis ille vir, in quan-
 dam turrim conscendit. Visaque innu-
 merabili hominum multitudine, nullū
 aliud malum iis imprecatus est: sed o-
 ravit tantum, ut cinifes & culices in eos
 immitterentur, ut ex minutis animal-
 culis, ejus qui ipsis auxiliabatur poten-
 tiam cognoscerent. Orationem Jacobi
 nubes cinifum & culicum protinus
 excepere. Et Elephantorum quidem
 probocides instar tuborum cavas: e-
 quorum vero & reliquorum jumento-
 rum aures simul ac nares compleverunt.
 Qui cum hujusmodi animalculorum
 impetum sustinere non possent, abruptis
 loris fessores suos excutere coeperunt,
 & ordines conturbant: relictoque exercitu,
 totis viribus conciti in fugam se dederunt.
 Ita rex infelicissimus: cum Dei piis hominibus
 prospicientis vim ac virtutem hac mo-
 dica clementi castigatione didicisset,
 recessit inde, ignominiam ex obfidione
 referens non victoriam.

Κεφ. λα'.

CAP. XXXI.

περὶ τῆς ἐν ἀντιόχειᾳ ἐκκλησίας συνέσεως, καὶ τῶν κατὰ τὴν
 ἀξίαν μιλῆτων αὐτοῦ ἐπισημοῦ.

De Synodo Antiochie celebrata, & de his qui
 Juncto Meletio illi contigerunt.

ΚΑΙ ἔχοντος τὸν χρόνον ὁ κωνσταντῖνος ἐν
 ἀντιόχειᾳ διέτριβε. τῆ δ' ἀναχωρῆς ἡμε-
 ρῆς καὶ ἔπειτα πάλιν παύσατο. πάλ-
 λιν ἐπισκόπος συνήθροισεν, δεηθῆναι πάν-
 τας καὶ τὸ ὁμοῦσιον ἀναγκάζων καὶ τὸ ἕτεροῦ-
 σιον. ἐνδοξίῳ δ' ἐμὲ λέοντιον ἐκείνον τὸν θεῖον
 ἀρπάσαντος, εἶτα ἐξελθὼν εἰς τὴν πόλιν, καὶ
 πολλὰς ἐπισκοπὰς ἐπέσειτο. ἡ ἀντιόχεια ἐκκλησία ποιμὴν
 ἐσέλητο. τότε δ' ἔν' ὁ συνελθὼν τῶν ἐπισκο-
 ποι πολλοὶ δὲ ἦσαν πάντες συνελθῆναι, χρῆ-
 ναί μιν εἰς τὸν προβλεπόμενον πρὸς τὴν ποιμή-
 νομείαν, εἰδὲ ἔτι κοινῶς ἐκείνῳ πρὸς τῶν δο-
 μᾶτων βαλεῦσα δὲ. καὶ ἐκείνῳ τὸν καρεῖν
 μελέπος ὁ θεασσάμενος πόλιν τινὰ τῆς ἀρμενίας
 ἰδῶν, εἶτα τῶν δεχομένων τὸ δὲ δὲ δὲ δὲ δὲ
 ἐξήκει, ἡ σὺ χιαν ἡ γῆ, ἐτέρῳ δὲ διαπερῶν. ἔ-
 στον ὑποπλήσαντες ὁ τῶν ἀρεῖς συμορίας ὁμο-
 φροῦν εἶναι ἐκοινωνῶν τῶν δομᾶτων, ἐξήτη-
 σαν τὸν κωνσταντῖνον, τὴν τῶν ἀντιόχειων ἐκκλη-
 σίας ἀδελφῶν τὰς ἡνίας. πάντα γὰρ νόμον
 παρέβαινον ἀδελφῶν, καὶ ἴνα πρῶτον τὴν

EO tempore Constantius Antio-
 chie morabatur. Qui reparatis in-
 ducis finitoque Perfico bello, Episco-
 pos iterum congregavit, cunctosque,
 tam consubstantialis, quam diverse
 substantiæ vocabula rejicere coegit.
 Erat tunc Antiochena sedes pastore de-
 stituta, cum Eudoxius qui post Leonti-
 um Antiochenam sedem occupaverat,
 inde expulsus fuisset, ac post multas
 synodos Constantinopolitan. Ecclesi-
 am illegitime obtineret. Episcopi igitur,
 qui tum eo convenerant, erant au-
 tem plurimi ex diversis provinciis con-
 gregati, prius quidem pastorem gregi
 præficiendum esse dixerunt, deinde
 una cum illo de doctrina fidei consul-
 tandum. Per idem tempus Divinus
 Meletius cujusdam urbis in Armenia
 Episcopus, cum gregis sui contumaci-
 am ferre non posset, alio migraverat,
 ibique in otio degebat. Hunc Atria-
 ni consentire sibi & dogmatum suorum
 participem esse arbitrati, petierunt à
 Constantio, ut Antiochenis Ecclesiæ
 administrationem ei committeret.
 Cunctas enim leges aucter viola-
 bant, dum impietatem suā confirmare

niterentur: & legum transgressio, fun-
 damentum illis erat blasphemix. Hu-
 jusmodi certe multa multis in locis in-
 novarunt. Apostolicorum vero dog-
 matum defensores, quibus magni Me-
 letii & sanitas doctrinæ & vitæ sancti-
 tas, & virtutum copia probe cognita
 erat, consensum præbuerunt; tum-
 moque studio curarunt, ut decretum
 ea de re perferberetur & cunctorum
 subscriptionibus firmaretur. Atque
 id decretum, tum hi, tum illi, tan-
 quam commune pactum, Eusebio Sa-
 mofatenſi Episcopo servandum tradi-
 derunt, generoso veritatis propugna-
 tori. Cumque magnus Meletius ac-
 ceptis Imperialibus litteris advenisset,
 universi Episcopi obviam ei processerunt:
 sed & reliqui Ecclesie ordines &
 universa populi multitudo obviam oc-
 currerunt. Aderant etiam Judæi ac
 Gentiles, celeberrimum illum Mele-
 tium videre cupientes. Imperator ve-
 ro, & illum & alios qui dicendi facul-
 tate præstabant, hortatus est, ut ver-
 bailla: Dominus creavit me initium
 viarum suarum ad opera sua: populo
 exponerent. Et singulorum dicta à
 Notariis excipi jussit, ita futurum cre-
 dens, ut accuratior expositio à singulis
 afferretur. Ac primus quidem Geor-
 gius Laodicenus Episcopus, hæreticum
 vitus evomuit. Post hunc Acacius E-
 piscopus Cafariensis, mediam quan-
 dam protulit expositionem: quæ ab il-
 lorū quidem blasphemia distabat plu-
 rimum, puram tamen ac sinceram A-
 postolicæ doctrinæ notam haudqua-
 quam retinebat. Tertius demum sur-
 rexit magnus Meletius, & quamquam ef-
 fet recta Theologiæ regula demonstra-
 vit. Ad veritatem enim tanquam ad
 amissim cuncta dirigens, ne quid plus,
 neve minus justo diceret, cavuit. Cum-
 que ingens plausus & acclamatio multi-
 tudinis secuta esset, cunctique illum
 orarent, ut compendiarium ipsius doctri-
 nam traderet, ostensis tribus digitis, ac
 deinde duobus compressis unoque: ut e-
 rat relicto, memorabilem illam protulit
 sententiam. Tria sunt quæ intelligun-
 tur: sed tanquam unum alloquimur. Vo-
 rum ii quorum animos Ariana labes in-
 fecerat, adversus hanc doctrinam lin-
 guas suas exacuerunt, & calumniâ tex-
 erunt Divino Meletio, quasi is Sabellii
 dogma sequeretur. Et Euripo illo, qui
 huc atque illuc temere ferebatur, in
 sententiam suam pertracto, effecerunt

Α εἰς εἶδαν καὶ τῆς θρασυφρονίας, ἡ ἀποδο-
 δρα τὴν βλασφημίαν ἐγένετο. πολλὰ δὲ τοιαῦτα
 πολλὰ χεῖρ ἔνεόχμωσαν. ὁ δὲ τῶν δόξο-
 λικῶν δόξωμάτων ἀνεχόμενοι, ἔμεγαλε με-
 λείας καὶ τὴν ἐν τοῖς δόξωμασι ὑγείαν εἰδότες, ἐ-
 μῆτοι ἐτὴν ἔβρι λαμπρότητα, καὶ τῆς ἀρετῆς
 τὸν πλάτον. Ἐπειὶ ἀμύροι, σιωπῆσθαι
 σαυτοῦ καὶ τὸ ψήφισμα γραφῆναι, ἐπεὶ πάν-
 των ὑπογραφήναι μετὰ πείσεως ὅτι μάστιγα
 σπερδῆς παρεσκόσιασαν τὸ δὲ γε ἐτοίκα
 κείνοι οἷον πνα σιωπήσθαι κοινῆ, δις εἰς τὴν
 σαμοσάτων Ἐπισκόπων φυλάτῃν ἐδόσαν. α-
 βδρὶ γρηναῶ τ' ἀληθείας ἀγωνιστῆς ἐπέδῃ ἔβρι-
 στικὴν δεξάμεν. ὁ κλησὶν ἦκεν ὁ μέσας με-
 π. ὑπὸ ἠήσαν μὴ ἀπαντες. ὁ δὲ ἱεροσολί-
 μεῖς ἀληχότες ὑπὸ ἠήσαν ἔκ. ἄλλοι δὲ ἐ-
 κλησίας χοροὶ, καὶ ἅπαν τὸ τὸ πόλεως πληθ. ὁ
 παρῆσαν ἔκ. ἰερατοὶ καὶ ἔλληνες, τὸν πολυθρῦ-
 λον ἰδὲν μελέπον ἰμερμενοι, ὁ δὲ βασιλεὺς
 ἐ αὐτῶ ἐ τοῖς ἄλλοις οἱ λέγειν ἠδύνατο, τὸ, κα-
 εριος ἐκίσε με δὲ γλῶσσῶν αὐτῶ εἰς ἔρτα αὐτῶ
 παρηγήσεν ἀναπύξαι τῶ πληθ. ἔδ. ὁ γρα-
 φῆν εἰς τὰχος πεπαυδευμῆρας, γράψαι πρὸς
 ἐταξε τὰ παρ' ἐκάστω λεγόμενα, ἀκριβέστε-
 ραν ἐσεῶς ταύτη τὴν διδασκαλίαν ὑπολαβῆναι.
 καὶ πρῶτος μὴν ὁ λαοδικίας ἱερόριος τὴν αἰρε-
 κὴν ἐξήμεσε δὲ συσμίαν. ὁ δὲ τὸν ἀκακίαν
 καὶ σαρείας, μέσση πνα διδασκαλίαν ἀρεσ-
 νεῖκεν, πλείον μὴν ὅσον τὸ ἐκείνων βλασφημ-
 ας ἀφεςηκῆσαν, ἐκ ἀκραιφνῆς καὶ ἀκραιφνῆς
 δόξολοκὸν χαρῆ κλησῶν φυλάτῃσαν. τῆτοι
 ὁ μέσας ἀνέστη μελέτι. καὶ ἔτ' θεολογίας κα-
 νόνος ὑπέδξε τῶν δὲ δύστηνα οἷον γὰρ ἰνι τὰ
 μητῆ ἀληθείας χεσάμεν. καὶ τὸ ἀρετῆον, καὶ
 τὸ ἐλλείπον διεφυγῆν. ἐν φημίαις ἡ πλείους
 ἀρετῆς πληθ. ὁ πρὸς φεργμῆρας, καὶ σύνθεσι
 αὐτοῖς πρὸς νεκῆν ἀνιθεολέντων διδασκα-
 λίαν, τρεῖς ὑποδείξας δακτύλους, εἶτα ἔδ. ὁ
 σωμαγῶν καὶ τὸν ἐνα καταλιπῶν, τὴν ἀξί-
 πανον ἐκένω ἀφῆκε φωνῆν. τρεῖς τὰ νό-
 μενα ὡς ἐν τῇ διαλεγόμεθα. καὶ ταύτης τῆ
 διδασκαλίας. ὁ δὲ τῶν δόξων νόσον ἐν τῇ ὑ-
 χῆ ἀρετῆς ἔργες, τὰς γλώσσας ἐκίσεσαν
 καὶ συκοφαντίαν ἐξύφηναν, τὰ σαει-
 λῆς φεργῆν τὸν θεῖον εἰρηκότες μελέτιον. καὶ
 ἐπεισαν γε τὸν δὲ ἔλεπον ἐκείνον καὶ τῆς κη-
 κείσε ῥαδίως φεργόμενον, καὶ παρεσκεύασαν
 εἰς

εις την οικίαν *Ἰερορακῆσαι παλίδα* καὶ *ᾠδάλια* ἐνζώιον αὐτῶν ἐκείνης *ᾠδάλιον* τοῦ *ᾠδάλια* τῶν δρεῖς δογματῶν σωτήροιο. *ᾠδάλια* δρεῖς γὰρ τῆτον διακονίας ἡξιωμένοι, ὁ μέγας ἀλέξανδρος ἀπεκήρυξεν. ἐνθὺς δὴ γέν, τὸ ὑγίαιον πλήθος τῆ τὴν νόσον εἰσ-
 δεδεγμένα ἀποκριθέν, εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν τῇ καλεσμένῃ παλαιᾷ δια-
 κειμένῃ ἡθροίζοντο. *ᾠδάλια* μὲν γὰρ ἔτη *ᾠδάλια* γὰρ τὰς καὶ εὐσαφίς ἔπανδοφίμους γε-
 γνημένας ἐπιβλάσ, διετέλεσαν τῆς δρεῖαν-
 κῆς ἀνεχώρητοι βδελυρίας, καὶ χρεῖαι τινὰ *ᾠδάλια*
 μετὰ δὲ τῶν ᾠδάλια. ἐπειδὴ δὲ εἰ-
 δον τὴν ἀσέβειαν παρ' αὐτοῖς ἀνανομένῃ, καὶ οὖν μὲν τῶν ἀποστολικῶν ἀνεχομένους
 δογματῶν, καὶ ᾠδάλια πολυεμένους, καὶ κρύβδῳ ἐπιβλαστομένους, ἔτον μὲν θεῖον
 ᾠδάλια μελέτιον, ἐνζώιον δὲ τὸν τῆς αἰ-
 ερέσεως προεάτῳ αὐτῶν ἐκείνης τὴν προεδρίαν
 δεξάμενον, τῶν πρὸς τὸν λαὸν ἀνεμνήθησαν
 εἰρημένων. σῶζων σῶζε τὴν σεαυτῆ ψυχὴν.
 πρὸς δὲ δὴ τῆτοις, καὶ τῶν ἑναγγελικῶν νό-
 μων, οἱ σαφῶς διαγορεύσαν, εἰ οὐ φθαλ-
 μός σε ὁ δεξιός σκανδαλίζῃ σε, ἐκκοψον
 αὐτὸν ἔβαλε ἀπὸ σε. ταῦτα δὲ κ' ᾠδάλια
 εὐδὸς καὶ ποδός ὁ δεξιός ἔνομοθέτησε, καὶ
 προσέειπε. συμφέρε γὰρ σοὶ ἵνα ἀπόληαι
 ἐν τῶν μελῶν σε, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σε
 βληθῆ εἰς γέενναν. ἢ μὴ ἐν τῆς ἐκκλησίας
 διαίρεσις τῆτον τὸν τρέπον ἐγένετο.

A ut ille in patriam suam relegaretur. Statimque Euzoium in ejus locum substituerunt, qui opinionibus Arii palam patrocinebatur. Hunc enim adhuc diaconatus officio fungentem, Magnus Alexander unquam cum Ario damnaverat. Mox igitur sanior pars populi, ab iis qui Ariana labe contacti erant se se abrumperent, in Apostolica Ecclesia quæ in veteri, ut vocant, urbe sita est, congregari cepit. Etenim post insidias eximio illi Eustathio structas, triginta deinceps annos impietatem Arianorum pertulerant, res in meliorem statum mutatum iri sperantes. Sed cum impietatem magis magisque apud se crescere viderent, & eos quidem qui Apostolicam doctrinam servabant, tum aperte oppugnari, tum occultis insidiis peti, ac divinum quidem Meletium exturbari, Euzoium vero patronum sectæ Arianorum in ejus locum substitui, recordati tunc sunt eorum quæ dicta sunt olim beato Lot: Servans serva animam tuam. Memoriam quoque repetierunt Evangelicas leges, quæ diserte præcipiunt: Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue illum & projice abs te. Eandemque legem de manu ac pede Dominus tulit, hæc addens: Melius enim est tibi, ut pereat unum ex membris tuis, quam ut totum corpus mittatur in gehennam. Et Antiochenis quidem Ecclesiæ divisio contigit in hunc modum.

CAP. XXXII.

De Eusebio Episcopo Samosatensi.

PORRO admirandus Eusebius, cui, ut supra retuli, commendatum fuerat commune decretum, cum pacta conventa violari cerneret, in urbem sibi commissam revertus est. Arianis vero metuentes ne propriis subscriptionibus convincerentur, suaserunt Constantio ut mitteret quendam, qui decretum illud repeteret ab Eusebio. Quibus obsecutus Imperator, unum ex iis militum, qui permutatis equis publicis itinera conficere, & quam celerissime responsa perferre solent. Is cum ad Eusebium venisset, & Imperatoris ei mandata exposuisset, tunc admirandus Eusebius, non possum, inquit, commune depositum restituere, nisi congregatis prius universis Episcopis, qui mihi illud commendarunt. Et nuntius quidem hæc ad Imperatorem

Κεφ. λβ.

Περὶ ἰουστίνου ἑπισκόπου ἑμοσάτων.

EΥΣΕΒΙΟΥ δὲ ὁ θαυμασίος ἔκαι προεάτῳ ἐν *ἑμοσάτων*, ὁ τὸ ψήφισμα τὸ κοινὸν πρὸς τοὺς τῶν σωτηρικῶν τὴν παράθεσιν θεασάμενος, εἰς τὴν ἐκείνης ἐκκλησίαν ᾠδάλια πόλιν. ᾠδάλια δὲ τὸν ἐγγράφον ἐλαίχον ὑφορώμενοι, τὸν κωνσταντῖνον ἐπέισαν ἀποσεῖλαι τινὰ τὸ ψήφισμα κομίσμενον. καὶ δὴ πειθῆς ὁ βασιλεύς, ἀπέστειλε τινὰ οὖν καὶ τὴν πορείαν ἐναλλατομένους ἵππους ἐλαύνειν ἐνωθότα καὶ τὰς ἀποκρίσεις ὡς τάχιστα φέροντα. ἐπειδὴ δὲ ἀφίκετο ἔτα παρὰ βασιλέως ἀπήγγειλεν. ἐκ ἀνεχώρημαί, ἔφη ἐν σέβειος ὁ θαυμασίος, τὴν κοινὴν ἀποδοῖναι ᾠδάλια ἀθήνῃ, πρὶν ἂν ἀπαίτες οἱ δεδωκότες καὶ ταυτὸν γένοιτο.

Q